

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

posse fieri, bene nos uti posse libero arbitrio sine gratia, peccata vitari posse, tentationesque superari solâ arbitrij libertate: nonne ipsa necessitas veritatis postulat à sanctissimi Præfulis sententia calumniam istam propulsari, sicut cum certa veritate propul-

ari potest? Ut si noluerint altissimæ celestique doctrinæ ipsius acquiescere, desinant saltem ei suam, quæ per terram repit, damnatæque naturæ vires prædicando, Pelagianis si non sensibus certè vocibus utitur, cum injuria tanti Doctoris imponere.

FINIS.

CORNELII IANSENII
EPISCOPI IPRENSIS.
DE STATV
PVRE NATVRÆ
LIBER PRIMVS.

PRÆFATIO.

HAC TENVS genuinum Augustini sensum de naturæ per peccatum lapsæ viribus promptissimus: nunc pauca propter argumenti vicinitatem de puræ naturæ statu subnectenda sunt, ex quibus doctrina sanctissimi Doctoris non modo planius & plenius, & à radicibus intelligatur, sed etiam adversus nonnullas recentiorum machinas munita consistat. Nam quamvis eam ipsissimam esse sententiam Augustini quam in superioribus declaravimus, omnium scriptorum ejus accurata consonantia per se ipsa clamet, nec animo ad penetrandum subtili, sed à præjudicijs philosophicarum opinionum libero opus sit, ad eam in ejus lucubracionibus agnoscendam, nonnulli tamen ad eam consistendam trepidabunt, quod non satis videbunt quâ ratione status puræ naturæ cum ista doctrina conciliari possit: quem in humanâ natura dari posse vel dubitari nefas putant. Tantâ quippe est in quibusdam hominibus humanæ philosophiæ rationumque plausibilem fiducia, quas gentilium cœcitas præformavit, ut universam Augustini doctrinam facilius, præterquam ubi in terminis ipsis definita est, pessumdari, quam illas sibi præcipi vel ut inanes abijci paterentur: quantumvis eis nullus vel antiquus Pater vel Concilium vel Scriptura suffragetur. Quamobrem quanquam ille puræ naturæ status non solum Augustino, sed etiam antiquæ Ecclesiæ ignotus fuerit, nec nisi à gentilibus olim & hæreticis obtrusus, ex Augustini tamen principijs facile intelligi poterit quid de illo sentire debeat.

ff

debea.

debeamus. Ut opera me pretium laturum arbitrer si ea saltem detra-
ctis praestigijs detegam, verisque rationibus in ejus doctrina fundatis
munitiam, quo peritior lector dijudicare possit, utrum satius sit, per illa
principia quæ de Pelagiana fraudulentia, & philosophico supercilio
triumpharunt, puræ naturæ statum excludere, an philosophicis ap-
plaudendo rationibus introducere.

CAPVT PRIMVM.

Quid sit status puræ naturæ juxta recentiores. Differentia
sententiæ eorum ab opinione Pelagianorum.

ITAQUE sciendum est puram naturam dici juxta recentiores puritate negati-
ua, qua scilicet nihil habet naturæ
superadditum, quod ei non debitum sit
sive malum sive bonum, hoc est ut neque pecca-
tum habeat poenamq; peccati conuitem, neq;
ultum gratiæ naturam superantis donum. Ut
verò facile intelligatur, quid hujusmodi natu-
ræ status comprehendat, naturam lapsam
intueri iubent, in qua quicquid præter pecca-
ti featum deprehendimus, hoc ad puram na-
turam pertinere profitentur. Regula quippe
solemnis eorum est naturam puram à natura
lapsa discrepare, sicut nudum à spoliato: qui
non aliter differunt, nisi quod hic amiserit
quod alter nondum habuit: ut proinde pura
naturæ se habeat instar negationis, lapsa in-
star privationis. Quapropter ut omnia bre-
uiter illi statui à Scholasticis attributa, per-
curramus qui hominem à Deo in puræ naturæ
statu creati posse nullo omnino peccato præ-
cedente, profitentur, ij volunt eum creandum
esse sine ordinatione ad beatitudinem sempi-
ternam seu claram visionem Dei. Hinc con-
sequenter dicunt, eum sine fide in intellectu,
& voluntate sine charitate Deum diligente
condendum. Repugnantiam illam carnis &
spiritus ei esse prorsus naturalem, usque
adeo ut ordo merè naturalis postulet ut Deus
duos appetitus illos contrarios reciproci mo-
tibus cõflicari sinat, neq; concursum suū sub-
trahendo, neque dono quopiam superaddito
mutuam pugnam hostilitatemq; compri-
mendo. Proinde quantum ad internas animi
vires, tantam in pura natura futuram igno-
rantiam, benèque cogitandi, judicandi, vi-
vendiq; infirmitatem, peccandi que proni-
tatem, quantam in natura lapsa experimur:
quantum ad externa vero, majorem. Nam
præterquam quod objecta sensibilia concu-
piscentiæ excitantia essent eadem, mala præ-
vorum hominum consilia potentius tunc ad
malum, & exempla provocarent: Nam cog-
nitio Dei virtutumque quæ Adamo commu-
nicata fuerat & memoria promissionum &
communicationum Dei, priorisque status &
præteriti lapsus recordatio, & promissio ven-

Aturi Christi cum spe redemptionis ejus, quæ per
traditionem à capite in posteros diffusa pro-
manarunt, peccandi facilitatem in natura
lapsa mitigare potuerunt, ut hæc parte eccet-
tas & corruptio morum generalior peccan-
di que pronitas in pura natura proficiōis futu-
ra fuisse videatur. Quo accedit, quod nulla
fortassis esset etiam ex parte dæmonis tentan-
tis differentia: nam dæmonis compressio, ne
tentet homines, videtur ad providentiam su-
perioris ordinis quam pure naturæ pertinere.
Hinc multò magis puræ naturæ mortalitatem
adherere tradunt, omnesque morbos corpo-
rum, quæque inde sæpius proficiuntur ani-
morum lates, totam denique calamitatum
seriem, quibus atteritur ista vita miserorum
à primis stibus nascentium usque ad extre-
mos habitus morientium. Quidquid enim in
statu admittit, alteri tribuendum esse, ipsi met
Scholastici profitentur. Ecce tibi breviter de-
pictum ex libris recentiorum illum puræ natu-
ræ statum, in quo hominem à Deo sine peccato
præeunte creati posse confidentissimè docent.

B Ex qua doctrina manifestum est, illam inter
Scholasticos recentiores atque Pelagianos,
quantum ad istum humanæ naturæ statum
attinet, esse differentiam quod Scholastici natu-
ram hominis in eo statu quem descripsimus
à Deo auctore sine peccati merito condi posse
sentiant; Pelagiani etiam re ipsa conditum esse
delirant. Quidquid enim ignorantia & repug-
nantia carnis, & spiritus, seu concupiscentia
mentem tenebrat ac deorsum trahit, quicquid
tentationum per visibilia rerum oblectamenta
humanum genus patitur, quicquid morborum
corporis & animi, ceterarumque calamitatum sive
parvulus sive majores quotidie urit & premit,
hoc est universum illud gravissimum jugum
quod nobis impositum esse sentimus, hoc totum
Pelagiani naturali rerum conditioni tri-
buebant. eodem plane modo sicut Scholastici
nobis imponi posse sine præcedente iniquitate
arbitrantur. Quam Pelagianorum genuinam sen-
tentiam fuisse late & liquido nos ante in re-
centendis eorum opinionibus demonstravi-
mus: Nec à ipsi Scholastici recentiores ne-
gant: Quod ita de Pelagianis verum est,
ut

Bellarmin. lib.
de grat. pri-
mo tom. c. 5
Suarez. Pro-
log. 4. c. p. 8.
num. 11.